אם כן הוי ליה עבודה באחד. הוה מלי נמי למיפרך ל"ב הוי ליה שחיטה בשנים כיון דאם לא מירק פסול ואין שנים שוחטין בזבח אחד אפילו בזה אחר זה. כדמוכח לקמן בשמעתין ול"ת ומאי קשיא ליה מעבודה באחר הא בפרק מרבה בקלפי (יומא דף מב.) איכא מאן דסבר אפילו שחיטה פר כ"ג בזר ואפילו מאן דפסיל הייט דוקא פרו דקאתי לחובת יה"כ וקאי עליה אהכן וחוקה אבוא אמיד דלא שייך לחובת יה"כ ולא קאי עליה אהכן וחוקה לא. וי"ל דמ"מ פסול מדרבנן: **למה** לי למרק. ואע"ג דבאולין נמי בעינן כל הבעים לבחלה מ"מ כיון שיש דוחק בדבר לא היה לו לעשות ע"י אחר: **אמר** ר"ל מסמיה דלוי סבא אינה לשחיטה אלא בסוף. ז) אע"ג דרבא ס"ל הכי בפ"ב דחבמים (דף ג.) אע"פ לא תשיב ליה בהדי אלא דהלכה כר"ל לגבי רבי יוחנן ברש פרק המולן (יומא דף ט.) מכוח דהך מסמיה דלוי אמרה ר"ל: **כגון** ששחט סימן אחד בחוץ. פי' בקוטרס בסוף קדשים וקבה לפירושו דמ"מ דמאן דפסר כיון דבמליקה בחוץ לא מחייב אלא בשחיטה והרי עשה הכשר שחיטה בחוץ ורב יוסף נמי למה ליה למינקט שהרי עשה בה מעשה חטאת העוף הוה ליה למימר מכוח דהכשר בחיטת העוף בסימן אחד ועוד דנקט רב יוסף דאחד בחוץ ואחד בפנים נמי פסולה משמע הא שניהם בפנים כשרה ולא בעוף הא אין הכשרו אלא במליקה וחייב ה"ל למינקט ולא פסולה ונראה לפרש דאיירי בבהמה (ג) ופסולה דנקט רב יוסף לאו דוקא דחייב נמי לכולי עלמא דאי חיובא ליכא ל"ב לוקי פלוגתייהו בסימן אחד בחוץ וסימן אחד בפנים ופליגי בחיובא ואמאי מוקי לה במשנה סימנין בחוץ וגמרו בפנים וא"ת ובכוף פרקין (דף מ:) גבי הא דתניא השוחט חטאת בבבת בחוץ לעבודת כוכבים חייב ג' חטאות ומוקי לה בחטאת העוף שהיה חלי קנה פגום והוסיף עליו כלשהוא דאתו טולהו בהדי הדדי ולהכי נקט חטאת ולא נקט זבח שבאחר זבח מכי שחט סימן אחד לעבודת כוכבים אסרה ותו לא מחייב משום שחוטי חוץ והשתא אכתי כיון דבבהמה נמי מיחייב בסימן אחד משום שחוטי חוץ לשמעינן זבח ובחלי קנה פגום ואע"ג דסימן אחד לא מיחייב משום שבח אלא תקן לעוס מה בכך מ"מ כשנמור סימן שני מיהת ליחייב משום שבח ויש לומר דהא דמחייב בסימן אחד הכא הייט משום דנמר הבעי בבעים אבל הבס דאיירי בשוחט לעבודת כוכבים מכיון דאסרה בסימן ראשון לא חייב סימן שני אלא כמחתך ה) בעבר והוי כמו נתקלקלה בשחיטה דאמר בסמוך דאגלאי מילתא למפרע דלא שחיטה היא כלל גבי פרה לכך נקט עוף דהכשרו בסימן אחד וכן פירש לקמן בקונטרס: **אירע** פסול בשחיטה. פ"ה כגון נתנבלה וג"ל מפרש פסול של מלאכה אחרת דומיא דהזלה דאי אמרת בשחיטה נמי יש חילוק במלאכה בין לאחר פסולה בין לאחר פסולה ג) ל"ב לפלוג בשחיטה עצמה ואמאי נקט הזלה ואע"ג דאיירי בפסול מלאכה מ"מ קאמר שפיר בסמוך שאני נתקלקלה בשחיטה דאגלאי מילתא למפרע דלא שחיטה היא כלל דכיון דנתקלקלה ל"ב לא נעשה עדיין כלום לגבי פרה בכשרות אבל בהזלה אין לומר דכבר נעשית השחיטה בכשרות: **תרי** גברי בחד זבחא קאמרת. דומיה הא ע"ב שלא יהיו ב' שוחטין זבח אחד הייט לבתחלה אבל בדיעבד כגון כמו אחד שוחט ב' זבחים דמוקי לעיל מתניתין דשוחט ב' ראשים כאחד שחיטתו כשרה בקדשים ול"ב אכתי לפלוג בהכשר דפרה וי"ל דכיון דלבתחלה אסור מילתא דלא שחיטה היא אע"ג דפריך לפלוג בב' בוחרים הא שחיטה מפי: **והיינו**

סימן אחד לשמה מן הסקירא וסימן אחד למעלה מן הסיקירא ור' לא דינו דינא ודינו שכלי למעלה מן הסיקירא של שלת העוף. ושל המאות השוף לשמה מן הסיקירא וסיקירא דאגרת סביבו של מזבח באמצע. ומאי סיקירא ארמוסיות שמקיף עשרון עשרון מגינים. שהרי עשה בה מעשה המאות העוף: למ"ד ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף מיחייב דהשוב בכולו בתרן אבל למ"ד הא דאינה לשחיטה אלא לבסוף (עכשיו) לא מיחייב שמיתה של שחיטה ודתנה בפנים אחרונות שמקיף עשרון עשרון מגינים. שהרי עשה בה מעשה המאות העוף: למ"ד ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף מיחייב דהשוב בכולו בתרן אבל למ"ד הא דאינה לשחיטה אלא לבסוף (עכשיו) לא מיחייב שמיתה של שחיטה ודתנה בפנים אחרונות כיצד שאם הקדר דבר או עץ או שרש ברמה בתוך כך שהיו עסוקים בפרה פסולה ותורה כיצד אירע בה פסול בשחיטה כלומר כשחשב קצת ותתך תשך אחר בתוך כך ועכשיו כיון שאירע בה פסול בשחיטה אמר יכן אינה לשחיטה אלא לבסוף אפילו אירע בה פסול ג) בתחלת שחיטה שעשה עמה סלאכה לא השובה שחיטה ואינה מסמאה אבל בהחייתה אירע בה פסולה שוב לבסוף קודם פסולה מסמאה בגדים דאגן אמרינן דכל השעסקים בפרה נעשה ואחר פסולה היא השובה כאן אלא אי אמרת ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף לפלוג בשחיטה[קאמרת.]כלומר דפסולה אירע בשחיטה ועכשיו אינלאי וכו' ושמים הכי פסולה(אלא)[אבל]בשעה אחר עדיין אחר אבי דישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף:אלא אי קשיא הא קשיא לא למ"ד אינה לשחיטה אלא לבסוף ליפלוג נמי בהכשרה וכו' כלומר אמ' דלא אירע בה פסול בשחיטה כגון דשחיטה בתרי גברי דגברא קמא לא מסמא כלומר דעדיין לא השוב שחיטה וגברא בתרא מסמא מטמא מטמא מטמא דאינה לשחיטה אלא לבסוף אבל בשעה אחר עדיין אי אמי' ל) שעשה בה (בשחיטה) דאינה לשחיטה אלא לבסוף: ל"ל אבי ולאו איתמר עלה דתרצת דתחם דאינה לשחיטה אלא לבסוף: ג) דתחלקה בין ר' אלעזר בר' שמעון ובין חכמים דר"א שנים שחשבון וכו' ולר' שמעון בן אלעזר

ה) לכתורה נראה דל"ל אמר' אירע בה פסול בשוחט שחיטה שעשה עמה וכו'. ב) אמר' שחט מקצת סימנים בחוץ וגמרה בפנים ג"כ חייב משום דשבה בשחיטה מתחלה ועד סוף. ג) דבני רבינו אלו הם משלוחים בכנגד אלו שבין מהלוקת לחכמים ולחכמים ליפסה בשחיטה מתחלה ועד סוף לא לא דעשמה דלמ"ש דילוף מקצת ונגמ"ב כוח ונ"ע.

עין משפט נר מצוה

כה א מ"י פ"ח מהל' מעשה הקרבן ה"ל סל"ב:

כו ב מ"י פ"ד מהל' שחיטה סל"ג ופ"ח מהל' מקדשין הל"ב יח:

ל ג מ"י פ"ד מהל' שחיטה סל"ג סמ"ג עשין סב. טור"ע יו"ד סי' ב כעין י:

[ועי"ש פוס' יומא לב: ד"ה ח"ב]

לא ד מ"י פ"ח מהל' מקדשין הל"ד

לב ה ו מ"י פ"ח שם הל"ב אם:

לג ו מ"י פ"ט מהל' פרה אדומה סל"ח:

לד ח מ"י שם פ"ד הל"ב יח:

לה ם מ"י שם פ"ט הל"ב ג:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מר לא וכו' נמרק פשוטו דף קז אבל פסולה. נ"ב שם בתוספ דף קיח: (ב) תוס' ד"ה כגון. וכו' ונראה לפרש דאיירי בבבמה ופסול למ"ד אינה לשחיטה אלא בסוף ורב יוסף נמי מחייב בשחיטה דלקמן דקנה לה כגון דמיירי בבבמה שוחט שוף קדשים בחוץ חייב דילוף מריבויא דאחר ישחט בשחיטת קדשים בפרק השוחט (דף קז.) אבל המולק (ג) לא הוף פטור: כל העסוקין בפרה. לדומה: ג) מתחלה ועד סופה. בלאחת עבודותיה בין בלאחת ובין בתחלה ובין בסוף: מעמאין את הבגדים. כדכתיב (במדבר יט) עץ ארז ואזוב ושני תולעת והשליך אל תוך שריפת הפרה וכמיך ליה וכבס בגדיו הכהן וגו'. וכתיב בשריפתה והשורף אותה וגו' ותניא בסיפרי אם המשליך את האזוב מטמא בגדים השורף לא כ"ש מה ת"ל והשורף בא הכתוב ולימד על כל המעסקים בפרה מתחלה ועד סוף שיהו מעונים מכבסת בגדים: ושוטלין אותה במלאכה. אם נתעסקו עמה במלאכה אחרת כגון שחטה וחקר עמה לעמת דתניא (ספרי פ' חקת) ושחטו אותה בא הכתוב ולימד על הפרה שתהא מלאכה פוסלתה בשחיטתה וקרא את הפרה בא הכתוב ולימד שתהא מלאכה פוסלת בשריפתה: בשחיטתה. כגון שנתנבלה: היה מטמאה בגדים. שלין כאן עבודה ואם אמר אפרה או שרפה ולא נגע בה או אפילו נגע בה בפשוטי כלי עץ לא שלא טמאתו מאוס נבלה, אינו ג) ממא מאוס מתעסק בפרה שאין כאן פרה אחומה: בהזאתה. בהזאת דמה שהיה מזה הימנה ז' פעמים כנגד פתח של היכל דכתיב (שם יט) והזה אל נכח פני וגו': קודם פסולה מטמאה בגדים. דמתעסק בפרה הוא וכבר נעשית שחיטתה בהכשר: דלאו שחיטה היא כלל. שהרי סופה הוכיח אבל הכא דגמרה שחיטה ממש אימת לך דסולה קרויה שחיטה מתחלה ועד סוף: לפלוג נמי. הא תנא בהכשרא דפרה אפילו בפרה אלא נפסלה יש לחלק בין בגדים לבגדים: סתימתאה

מעמה למרק. מאוס דם ואמי שמעתי ביומא מאוס ברוב עם הדרת מלך ואין לבי ג) כך דל"ב כל עבודות נמי והרי הכתוב הקפיד בכ"ג וגירש לא רוב עם: לעמה לשחיטה. אין השחיטה קרויה שחיטה אלא בסופה ולקמיה מפרש למאי הלכתא: יעמה לשחיטה. הכל קרוי תורה אור שחיטה: פסולה. ואפילו למ"ד אינה לשחיטה אלא לבסוף ולא מיקרי שחיטת עובד כוכבים מיהו שחיטת ישראל נמי לא הוי הוי ולא לה כתן בעלמא ואיטרפא לה: מעשה טרפה. מעשה שהיה כדי וכשיעור לטורפה בו נעשה בה ביד עובד כוכבים: עולת העוף למעלה מאוס הסיקרא חטאת העוף למטה מזבח כדאמר בזבחים (דף סד: סה.): שהרי עשה בה [מעשה חטאת העוף] למטה. במקום פסולה מעשה שהוא חטוב בחטאת העוף להכשירו בכך שמליקת חטאת העוף בסימן אחד הילוך ה"ל חטיב לפסול אע"ג דבעולה לא הוי סוף מליקה עד גמר הגמי: מיחייב. מאוס שחוטי חוץ: מר לא אמר הכי. דאילו בעוף אם שחט סימן ראשון בחוץ מיחייב שהרי דלוחה כשר בפנים במליקת חטאת העוף השוחט עוף קדשים בחוץ חייב דילוף מריבויא דאחר ישחט בשחיטת קדשים בפרק השוחט (דף קז.) אבל המולק (ה) את העוף פטור: כל העסוקין בפרה. לדומה: ג) מתחלה ועד סופה. בלאחת עבודותיה בין בלאחת ובין בתחלה ובין בסוף: מעמאין את הבגדים. כדכתיב (במדבר יט) עץ ארז ואזוב ושני תולעת והשליך אל תוך שריפת הפרה וכמיך ליה וכבס בגדיו הכהן וגו'. וכתיב בשריפתה והשורף אותה וגו' ותניא בסיפרי אם המשליך את האזוב מטמא בגדים השורף לא כ"ש מה ת"ל והשורף בא הכתוב ולימד על כל המעסקים בפרה מתחלה ועד סוף שיהו מעונים מכבסת בגדים: ושוטלין אותה במלאכה. אם נתעסקו עמה במלאכה אחרת כגון שחטה וחקר עמה לעמת דתניא (ספרי פ' חקת) ושחטו אותה בא הכתוב ולימד על הפרה שתהא מלאכה פוסלתה בשחיטתה וקרא את הפרה בא הכתוב ולימד שתהא מלאכה פוסלת בשריפתה: בשחיטתה. כגון שנתנבלה: היה מטמאה בגדים. שלין כאן עבודה ואם אמר אפרה או שרפה ולא נגע בה או אפילו נגע בה בפשוטי כלי עץ לא שלא טמאתו מאוס נבלה, אינו ג) ממא מאוס מתעסק בפרה שאין כאן פרה אחומה: בהזאתה. בהזאת דמה שהיה מזה הימנה ז' פעמים כנגד פתח של היכל דכתיב (שם יט) והזה אל נכח פני וגו': קודם פסולה מטמאה בגדים. דמתעסק בפרה הוא וכבר נעשית שחיטתה בהכשר: דלאו שחיטה היא כלל. שהרי סופה הוכיח אבל הכא דגמרה שחיטה ממש אימת לך דסולה קרויה שחיטה מתחלה ועד סוף: לפלוג נמי. הא תנא בהכשרא דפרה אפילו בפרה אלא נפסלה יש לחלק בין בגדים לבגדים: סתימתאה

הגהות מהר"ב רגשבורג

א) גמ' דתמיעלת חוכמת בתורה אור ליין דבריה יב ואמ' נמתק: ב) תר"ת אירע וכו' בין קודם פסולה בין לאחר פסולה. נ"ב עיין מיחו: רשב"ם וכר"ן:

רבינו גרשום

פסול החמיר א"כ הויא ליה עבודה באחר וחגן כל עבודה כו' הכי קאמר יכול יהא פסול מדרבנן אם אחר מירק כלומר דגמר השחיטה לכך שניהו רוב אחד ורוב שנים דיכול אפי' אחד ועכשיו טיבא ז' הוא בקרשים. שהרי עשה בה מעשה מרפה ביד עובד כוכבים כלומר שפסולה היה בראשון והכא דשהם עובד כוכבים. שלת העוף נמי הוכא דשלקה

מסורת הש"ס

יומא לב: סה. סוכה יב:

ב"ק שב.

זבחים ג. [פסחים כב. לקמן לו. קכח. ב"ק שב.]

מנחות לא. ד"ה אמר ר"ל

מנחות לא. תוס' ד"ה לאמר וכו' ביאתו מיחייב ע"ש]

מנחות לא. ד"ה מתחלה ועד סוף

[ועי"ש תוס' כ"מ מת. ד"ה מאוס ומוס' ע"ז עמ. ומוס' נכרות יג: ד"ה רב אמר]

מנחות לא. ד"ה אינה לשחיטה אלא לבסוף

מנחות לא. ד"ה אינה לשחיטה אלא לבסוף

פרה פ"ה. מ"ד ע"ב

שיטה מקובצת

ה) ותניא כל עבודת יה"כ. נ"ב בכל הספרי יד כרוב חגן הכן כתוב שם ביומא ז: ב) ואין לבי אומר כך דא"כ: ג) מתחלה ועד סופה בטרות מכל עבודותיה: ד) אע"ג דרבא ס"ל הכי. נ"ב עי' תוס' בטרות דף יד ע"א: ה) אלא כמחתך בשר בעלמא חוי כמו נתקלקלה:

מרגנה

קיבר אחלא לבסוף לשחיטה אלא בסוף

קיבר לאחלא אינה לשחיטה אלא בסוף

ניקבא יבש

ובי תנצחו בתת מלאת זבי לבנינם הבקבח רבא

שין בטרים דבריס יב ד"ה מוכח

מסורת הש"ס

יומא לב: סה. סוכה יב:

ב"ק שב.

זבחים ג. [פסחים כב. לקמן לו. קכח. ב"ק שב.]

מנחות לא. ד"ה אמר ר"ל

מנחות לא. ד"ה מתחלה ועד סוף

[ועי"ש תוס' כ"מ מת. ד"ה מאוס ומוס' ע"ז עמ. ומוס' נכרות יג: ד"ה רב אמר]

מנחות לא. ד"ה אינה לשחיטה אלא לבסוף

מנחות לא. ד"ה אינה לשחיטה אלא לבסוף

פרה פ"ה. מ"ד ע"ב